

УДК 631.22.001.4

Кравчук В., директор, д-р техн. наук, **Постельга С.**, завідувач відділу, **Смоляр В.**, завідувач лабораторії, канд. с.-г. наук (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)

Актуальний репортаж: розвиток родинних ферм на Дніпропетровщині *

Молочна ферма родинного типу на десять корів в с. Панасівка Новомосковського району.

Приміщення корівника має такі розміри: ширина – 5,3 м, довжина – 22,5 м, висота – 3,5 м (рис. 4). Для будівництва тваринницької будівлі використано такі матеріали: шлакоблоки, труби металеві, профнастил, пиломатеріали, плиту ОСБ, вікна металопластикові, залізобетон, бетон. В приміщенні облаштовані

Рис. 4 – Будівля молочної ферми на десять корів (с. Панасівка Новомосковського р-ну)

стійла для прив'язного утримання десяти корів, кормовий стіл для роздавання кормів, гнойовий канал для видалення гною, технологічні проходи (рис. 5).

* Продовження статті. Початок див. у № 11, 2013 р.

Доїння корів проводять індивідуальною установкою фірми «De Laval». Належний мікроклімат в корівнику створюється з використанням системи вентиляції фірми «Secco» (Канада), до складу якої входять клапани вентиляційні (7 шт.) і три вентиляційні установки. Для напування корів використовують індивідуальні чашкові напувалки. Для доставлення кормів на ферму і роздавання їх худобі використовують трактор Т-16 з причіпом і візок ручний. Для видалення гною з приміщення корівника використовують візок ручний.

Рис. 5 – Внутрішній вигляд молочної ферми на 10 корів (с. Панасівка Новомосковського р-ну)

Власник ОСГ, молочної ферми родинного типу на десять корів, що в с. Панасівка Новомосковського району, Скора В. О.:

– Рік тому отримали кошти за проектом Канадського агенства з міжнародного розвитку, протягом чотирьох місяців була побудована молочна ферма родинного типу на десять корів. Загальна вартість будівництва – 160 тис. грн, обладнання (індивідуальна доїльна установка, танк-охолоджувач молока, системи

вентиляції і освітлення) отримали за ціною, що становить лише 10% від її вартості. Спілкуємось з власниками інших ОСГ області, шукаємо однодумців, сподіваємось і чекаємо на підтримку держави з розбудови малих тваринницьких об'єктів. В поточному році очолила СОК с. Панасівка «Молочна ріка».

Консультант проекту Дніпропетровської обласної громадської організації «Сільськогосподарська консультаційна служба» Надрага М. М.:

– Як консультант Канадсько-Українського проекту по Дніпропетровській області опікуюсь створенням малих тваринницьких ферм родинного типу в Новомосковському і Магдалинівському районах.

Найважливіше завдання – це створення ефективних тваринницьких об'єктів в ОСГ для їх функціонування без посередників, співпрацюючи з СОК. Важливо досягти раціональної ціни на молоко. Здійснюється постійний контроль за якістю продукції тваринництва. У цьому нам також допомагають наші інвестори з Канади, які забезпечують малі молочні ферми доїльними установками і танками-охолоджувачами молока. Канадські спеціалісти здійснюють контроль за технологічними процесами на фермах, дають рекомендації щодо їх удосконалення.

Начальник Новомосковського управління агропромислового розвитку Неліпа М. В.:

– В сільськогосподарських підприємствах Новомосковського району утримується 2660 корів, в домогосподарствах населення – 4000 корів. В ОСГ утримують, як правило, одну, дві, три корови, найбільше п'ять корів. Продуктивність молочної худоби в сільськогосподарських підприємствах району становила у 2012 році 4200 кг молока на корову. За два місяці 2013 року поголів'я корів зросло на 80 голів. В минулому році до роботи в Новомосковському районі була залучена Дніпропетровська обласна громадська організація «Сільськогосподарська консультаційна служба». Створено міні-ферму родинного типу. У поточному році розпочав роботу один СОК в с. Панасівка.

Молочна ферма родинного типу на десять корів в с. Українка Апостолівського району.

Тваринницька будівля характеризується такими розмірами: ширина – 9,4 м, довжина – 10,5 м, висота – 3,5 м (рис. 6). Для будівництва ферми були використані такі матеріали: шлакоблоки, труби металеві, профнастил, штори бокові вентиляційні, залізобетон, бетон, пиломатеріали. На малій молочної фермі облаштовані стійла у два ряди для прив'язного утримання десяти корів, кормовий стіл для роздавання кормів худобі, гнойовий канал для видалення гною, технологічні проходи (рис. 7).

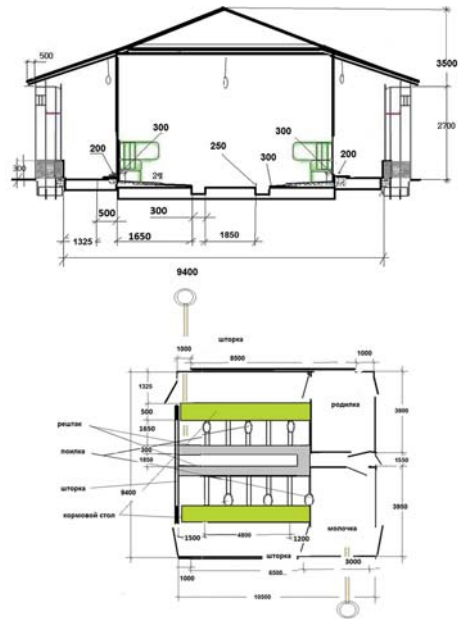

Рис. 6 – Схема молочної ферми на десять корів (с. Українка Апостолівського р-ну)

Рис. 7 – Молочна ферма на десять корів (с. Українка Апостолівського р-ну)

Для доїння корів використовують індивідуальну доїльну установку фірми «De Laval». Для підтримання належного мікроклімату стіни тваринницької будівлі облаштовують боковими вентиляційними шторами висотою 1,4 м, а також використовують три вентиляційні установки, розміщені в торцях приміщення. В молочної розміщені танк-охолоджувач молока фірми «Mueller» місткістю 550 л, водонагрівач, умивальник, молочна посуда. Для напування корів використовують чашкові напувалки. Для доставлення кормів на ферму і роздавання їх тваринам використовують мотоблок з причіпом і візок ручний. Для прибирання гною з корівника використовують візок ручний.

Власник ОСГ, молочної ферми родинного типу на десять корів, що в с. Українка Апостолівського району, Савка А. О.:

– У 2012 році за підтримки Канадського агенства з міжнародного розвитку була побудована і введена в експлуатацію молочна ферма на десять корів. Отримали

кредит 144 тис. грн під 3% річних. Взагалі на будівництво корівника витратили 230 тис. грн.

Нині на фермі утримується 6 корів і 4 гол. нетелей. Земельні угіддя в ОСГ становлять 21 га, з них по 7 га засівають кукурудзою, ячменем, люцерною. Молоко відправляємо для реалізації на ринку м. Кривий Ріг за ціною 6-7 грн за 1 л.

Молочна ферма родинного типу на двадцять корів у с. Українка Апостолівського р-ну.

Рис. 8 – Будівля молочної ферми на 20 корів (с. Українка Апостолівського р-ну)

Рис. 9 – Внутрішній вигляд молочної ферми на 20 корів (с. Українка Апостолівського р-ну)

Тваринницька будівля характеризується такими розмірами: ширина – 8,7 м, довжина – 20,4 м, висота – 4,0 м (рис. 8). В процесі будівництва ферми для утримання двадцяти корів були використані такі матеріали: шлакоблоки, труби металеві, профнастил, вікна металопластикові, залізобетон, бетон, пиломатеріали, плита ОСБ. На фермі облаштовані стійла у два ряди для прив'язного утримання

двадцяти корів, дві клітки для утримання молодняку, кормовий стіл для годівлі худоби, гнойовий канал для видалення гною, технологічні проходи (рис. 9). Для доїння корів використовують дві індивідуальні доїльні установки фірми «De Laval». Для створення належних мікрокліматичних умов на фермі є три вентиляційні установки, розміщені в торцях приміщення.

В молочній розміщені водонагрівач і молочна посуда. Для роздавання кормів худобі використовують візок ручний. Для прибирання гною з корівника використовують візок ручний. Гній транспортують до гноєзбірного майданчика, розміщеного на відстані 30 м від корівника.

Власник ОСГ, молочної ферми родинного типу на двадцять корів, що в с. Українка Апостолівського району, Дідур О. Т.:

– Молочну ферму на двадцять корів побудовано власним коштом. Вартість створення тваринницького об'єкта – 350 тис. грн, кредит не брали. Поголів'я корів червоної степової і симентальської породи, яке утримується на фермі, також власне.

Канадські інвестори допомогли з облаштуванням системи створення мікроклімату в корівнику, презентували доїльне обладнання, обіцяли танк-охолоджувач молока. ОСГ має 14 га землі, культивуються такі культури, як пшениця, ячмінь, кукурудза, люцерна. Нещодавно закупили 12 голів молодняку великої рогатої худоби симентальської породи, з них 10 телиць для вітворення стада за ціною 1200 грн за 1 гол. На сьогодні, на фермі утримуємо 18 корів (8 гол. дійних, 10 гол. – у запуску), а також поголів'я молодняку. Корів доять три рази на день, надій на одну корову – 4500 кг молока на рік. В ОСГ 50 % молока переробляється на молочні продукти, інші 50 % – реалізуються у вигляді незбираного молока. Обслуговує поголів'я тварин родина – батько, син, внук, зять. Жінки займаються реалізацією продукції на ринку в м. Кривий Ріг.

Консультант проекту Дніпропетровської обласної громадської організації «Сільськогосподарська консультативна служба» Стогній В.В.:

– Дорадча служба останнім часом працює в напрямку підтримки чинних і організації нових СОК в галузі тваринництва. В Апостолівському районі діє два СОК. Це СОК «Первоцвіт» Володимирівської Сільської Ради, який нараховує 39 учасників кооперативу і 9 асоційованих учасників – всього в господарствах налічується 450 корів. СОК «Ф. Нансена» Михайлівської сільської ради налічує 36 працівників, господарство має 300 корів. В молокоприймальних пунктах облаштовують танки-охолоджувачі молока на 550 л і лабораторії з оцінювання якості молока. В кооперативах є молоковози, якими один раз на два дні відправляють молоко в м. Херсон на молокозавод фірми «Danone», здають молоко за ціною 3,3 грн/л базисної жирності 3,4 %.

Начальник Апостолівського районного управління агропромислового розвитку Горбунов О.В.:

– В Апостолівському районі налічується 6052 гол. великої рогатої худоби, у тому числі корів 3851 гол., у сільгоспприємствах – відповідно 1530 гол. і 622 гол., у господарствах населення – 4522 гол. і 3229 гол. відповідно. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 2342 від 23.04.2012 року в районі отримали кошти власники 672 ОСГ за утримання 1360 гол. молодняку великої рогатої худоби віком від 3 міс. до 15 міс. на суму 789750 грн. В районі (с. Українка) функціонує дві молочні ферми родинного типу на 10 і 20 корів. Планується за підтримки канадських інвесторів відновлювати тваринництво в господарствах району.

Висновки. Обстеження малих ферм родинного типу засвідчило про важливість та актуальність заходів, що здійснюються в Дніпропетровській області з впровадження цього типу тваринницьких об'єктів для подальшого розвитку всього агропромислового комплексу країни.

Стаття надійшла до редакції 18 березня 2013 р.